

BERNARDUS-MIS VAN STRATEGIER

N. DE GOEDE

HET IS NATUURLIJK NIET NODIG DE NAAM VAN DE COMPO-
nist Herman Strategier bij de lezer in te leiden. Herhaaldelijk is al mu-
ziek van hem besproken in dit blad, en er zijn zeker vele koren die
werken van hem zingen, en dat al jaren lang. Strategiers werkzaamheid be-
slaat een breed terrein, maar op het gebied van de kerkmuziek, waardoor hij
in onze kringen toch het meest bekend is geworden, heeft hij nog lang de
voorkeur gegeven aan latijnse teksten. Afgezien van zijn medewerking aan
'Zang en Tegenzang' en een enkele tussenzang, heeft hij tot nu toe geen
composities op nederlandse tekst voor de misliturgie gepubliceerd.

Met deze Bernardus-mis heeft hij deze 'achterstand' niet alleen maar inge-
haald. Deze mis zou wel eens een 'bestseller' kunnen worden. Volgens mij
zijn alle voorwaarden hiertoe aanwezig: vakmanschap, vooral in de beheer-
sing van de kleine vorm, waarin Strategier altijd heeft uitgeblonken; eenvoud
in het hanteren van technische middelen, zodat deze mis praktisch voor ieder
koor toegankelijk is. Bovendien heeft de componist het de uitvoerenden erg
makkelijk gemaakt: „Of, waar en wanneer een grotere gemeenschap, even-
tueel ook tweestemmig, meezingt, hangt van vele factoren af. Het wordt
overgelaten aan het oordeel van de koorleider.” De rolverdeling tussen koor
en gemeenschap is niet aangegeven, en valt dus ook onder de bevoegdheid
van de koorleider. De eenvoud wordt niet bereikt ten koste van de muzikale
waarde. De melodieën zijn smaakvol en worden gedragen door een, zij het
dan traditionele, altijd goedklinkende harmonie. De orgelpartij heeft niets
wat een zelfs zeer bescheiden organist zou kunnen afschrikken. Er is geen
pedaal bij nodig. Ten behoeve van de organist heeft de componist nog een
'Intermezzo' voor orgel manualiter toegevoegd dat men kan spelen wanneer
men dit het meest geschikt acht.

De drie eerste (en laatste) aanroepingen van het 'Kyrie-Smeekbede' vormen
één melodische lijn. Dit ligt eigenlijk voor de hand, gezien de kortheid van
de tekst. Hieruit volgt wel dat deze aanroepingen niet apart gebruikt kunnen
worden als antwoord op de voorbeden.

Voorbeeld:

KYRIE - Smeekbede HERMAN STRATEGIER

Tranquillo

Heer, ont- ferm U, Heer, ont- ferm U, Heer, ont- ferm U

Orgel *mf*

o- ver ons.

p.

De aandacht van tekstdichters en componisten gaat de laatste tijd voornamelijk naar vrijgevonden intrede- en tussenzangen, die dan meestal responsoriaal worden bewerkt. Dit is te begrijpen, omdat op deze manier zowel koor als gemeenschap aan hun trekken kunnen komen, en ook omdat de bewegingsvrijheid hier groter is. Het is daarom goed zo nu en dan weer eens geconfronteerd te worden met deze oeroude vaste gezangteksten van de misliturgie, die eigenlijk onvervangbaar zijn. Vooral als het gebeurt op de manier waarop Strategier het hier heeft gedaan. Het is te hopen dat veel koren deze Bernardus-mis op hun repertoire zullen nemen.

Bernardus-mis voor 1- tot 2-st. koor en eventueel gemeenschap. Ed. Herman Zengerink / Amsterdam.